

CONFESIONS REVELADORES

El desconcert produït en els rebels per l'èxit contundent del moviment ofensiu que ha permès a les tropes republicanes el pas de l'Ebre i la conquesta d'una nova zona força extensa de terra reconquerida, els ha fet caure en dues confessions que constitueixen dos flagrants errors, per tal com demostren i posen en evidència dues realitats que tenien interès a enterbolir i amagar. Molt sovint la reacció inconscient del despit, quan les coses no van com hom voldria, fan cometre imprudències de què després es penedeix la raó asserenada. D'aquest gènere són les dues confessions a destacar, revelades per reacció inconscient, a contracop de la contrarietat produïda pel pas de l'Ebre per les tropes republicanes.

La primera és dir, en documents oficials, que si havia estat possible l'èxit de les operacions planejades, era perquè la població civil dels pobles de la zona ocupada havia ajudat el nostre Exèrcit. Com a catalans ens satisfà aquest reconeixement explícit dels sentiments antifeixistes de la gent de Catalunya, que es manifesten en qualsevol petit recó de la nostra terra on poden expressar-se. Però també ens plau com a republicans, perquè demostra, una vegada més, els sentiments generals contraris al feixisme, sostingut només per la intervenció estrangera. Cada cop que els soldats espanyols han pogut expressar lliurement el seu sentir, com en el cas de les divisions passades a França, sempre, en aquesta mena de plebiscits simptomàtics una aclapadora majoria s'ha mostrat afecta i lleial a la República. I ara, el malhumor impacient produït per la victòria republicana ha fet revelar pels propis facciosos una prova més dels sentiments hostils al feixisme que té el país;

LA CULTURA CATALANA

(Ve de la pàgina anterior)

col·lecció d'art romànic, que és la més important del món. No podem referir-nos a altres museus, però direm que la Generalitat s'ha preocupat d'encoratjar i ordenar diversos museus locals desitjosa de no centralitzar a Barcelona el patrimoni artístic del país, sinó de donar a certes col·leccions un quadre i un ambient adequats.

En el terreny musical Barcelona ha estat, en allò que va de segle, un focar importantíssim. Després de la instauració de la Generalitat la vida d'aquest focar fou encara més intensa. Desfilaven per Barcelona les primeres figures musicals del món i s'hi escoltaven els artistes més famosos. L'esperit del gran teatre del Liceu fou renovat i entre aquesta institució, l'Escola Municipal de Música que forma els músics de l'esdevenidor i l'Orfeó Català, en la sala del qual es desenvolupava bona part de la vida musical barcelonina, els nostres artistes tenien un camp vastíssim d'activitats. Per altra banda, noms com el del violoncel·lista Pau Casals, de fama universal, posen a molt alt lloc la cultura musical del país.

Per encoratjar el teatre català i

aquest país que, no podent-lo convèncer, intenten, sense resultat, sotmetre per la força dels invasors estrangers.

Complement d'aquesta confessió és una altra d'igualment greu. Per treure importància al fracàs i tranquil·litzar

al seus partidaris, tan aviat com les tropes republicanes hagueren passat l'Ebre, les ràdios faccioses han vingut repetint, amb la insistència d'un mot d'ordre, que no calia preocupar-se d'aquest fet, que jutjaven com un pe-

tit episodi, perquè enviaven tot seguit una gran massa d'aviació al camp de batalla. I que amb l'acció d'aquesta seria qüestió d'hores que els republicans haguessin de repassar el riu enmig d'una gran desfeta. No podem saber quin serà el resultat final de la lluita en aquell front; ni podem saber les decisions que, quan convingui als seus plans, després del desgast dels rebels amb els seus contraatacs i canviada la posició estratègica, podrà prendre el nostre comandament; això és el secret del demà, però mentrestant queda, filla de l'absència de seguretat en un mal moment, la confessió palesa de la inferioritat de les seves tropes, en lluita igual contra els nostres, i la confessió descarada que solament esperen que pugui restablir la situació l'aviació estrangera. Soldat contra soldat, pit contra pit, coratge davant coratge, confessen que són inferiors; però tranquil·litzen els seus dient-los que ja hi van els avions italians i germànics a corregir l'estrall. Confessió preciosa, però trista també, com a demostrativa de la importància fonamental que té per als rebels la intervenció estrangera, internacionalment consentida contra tota justícia, en la nostra guerra d'independència.

Un contratemps, i dues confessions que es completen. En l'una es remarca l'hostilitat de la població civil, avui i sempre contrària al feixisme; per l'altra es reconeix la impossibilitat d'aturar l'avenc de les tropes republicanes, sense l'ajut dels invasors estrangers i del material amb què compten. Dues confessions al·licionadores, que deixen veure ben clar, pel propi testimoni dels enemics, el sentit i la significació de la nostra guerra de llibertat i d'independència.

LA GUERRA A L'EBRE

(Ve de la primera pàgina)

l'invasor havia pres. Sabem de molts soldats que es llançaren a passar el riu i a escalar les muntanyes de la terra alta de l'Ebre amb la convicció implícita d'obeir una exigència del destí que els obligava a fer-ho, motivació profunda que era ja una penyora de triomf. Coneixem gestes estrènues de soldats catalans, que constitueixen una glòria per a ells i un orgull per a Catalunya. Disciplinats en l'Exèrcit que en tan gran nombre integren, lleials i fidels a la República, lluitant fosos en el mateix esforç i sacrifici amb els altres soldats d'Espanya, els soldats catalans han demostrat en la batalla de l'Ebre l'eficàcia de l'exaltació del sentiment de catalanitat posat al servei de la República.

Precisió i coratge en les operacions militars, canvi favorable de la situació estratègica, facultat de recuperació de l'Exèrcit, impuls irrefrenable en defensa de la terra nadiua, persistència dels valors morals fonamentats en una causa justa, aspectes tots ells a destacar en les operacions de l'Ebre, que són en la seva limitació prevista, un bon inici, però encara un millor atguri.

19 de Juliol

Aquests dies s'ha escaït l'aniversari d'una data gloriosa per als catalans. Una data que tindrà, en la història, una doble i oposada significació. D'una banda el 19 de juliol representarà l'hora en què la rebel·lió militar va encendre a Espanya el foc devastador. Per altra banda significarà la decisió magnífica de tot un poble de defensar la seva pàtria i la seva llibertat.

Per als catalans, el 19 de juliol no podrà ésser mai únicament un record. Serà sempre una lliçó i una esperança. Una lliçó per a nosaltres mateixos, perquè en les possibles hores de descoratjament ens donarà la mesura de la nostra força i del nostre alé, que ens permeté vèncer en vint-i-quatre hores

sagnants el feixisme rebel. I una esperança perquè aquella victòria contundent obria nous horitzons al nostre darrer de llibertat. Després d'aquella data, la densa trepidació de la guerra ha produït i motivat fets i interpretacions diverses, altres actes de semblant i exaltat heroisme; sense ella, però, no haurien estat possibles, s'hauria trencat el curs de la història. A comptar d'aleshores, tot l'esforç de Catalunya ha estat destinat a col·laborar amb la resta dels espanyols per l'alliberació total del territori reduït a servitud. L'esforç de Catalunya consolida per sempre més les seves llibertats. D'ara endavant seran més sòlides que mai: les hem mereçudes per dret i les hem guanyades amb sang.

adhuc el teatre, simplement, considerat no com a negoci sinó com a element de cultura artística, la Generalitat va ampliar les bases de la Institució del Teatre, que fomenta els estudis teatrals i estableix el Museu del Teatre, va subvencionar companyies d'art dramàtic català i va crear el Premi Ignasi Iglésias per encoratjar els autors. Una característica ben catalana,

paralela, en certa manera, a l'obra de les societats corals, és la florida de teatres d'aficionats amb les seves companyies ben enquadrades; aquestes companyies, que són un exponent no gens negligible de la cultura artística del país, han mantingut el caliu de l'escena catalana en períodes de crisi i han revelat i tot autors i actors meritíssims.